

PAASQUIZ

met antwoorden en enkele gedachten

1. Waar ligt de oorsprong van Pasen?
 Bij de Joodse Pesach
 Bij de Islam
 Bij de Pesach van de moslims
 Bij de eerste eieren die in de lente gelegd werden

Antwoord:

Het Paasfeest is in eerste instantie een lentefeest. Ons Pasen kent daarbij zijn oorsprong bij in het Joodse Pesachfeest. Met Pesach herdenken de Joden dat hun voorouders ooit zijn weggevlucht uit de onderdrukking in Egypte. Vlak voordat zij uit Egypte wegvluchtten, zo zegt het verhaal uit het Bijbelboek Exodus, moesten zij een maaltijd eten van ongerezen brood en lam. In Exodus hoofdstuk 12 vers 14 staat: 'Die dag moet voortaan een gedenkdag zijn die je moet vieren als een feestdag voor de Heer. Dit voorschrift blijft altijd van kracht, alle komende generaties moeten die dag vieren.'

2. Pasen zal nooit worden gevierd op
 1 april
 27 april
 31 maart
 24 maart

Antwoord:

Pasen valt altijd op de eerste zondag na de eerste volle maan in de lente. Dit betekent dat Pasen altijd valt in de periode van 22 maart tot en met 25 april. Dit jaar valt Pasen dus bijna op de laatst mogelijke datum in het jaar. De laatste keer dat Pasen op 22 maart viel was in 1818 en het zal in 2285 weer voorkomen. Pasen was voor het laatst op 25 april in 1943 en zal weer voorkomen in 2038. De meest voorkomende Paasdatum is 19 april, die gemiddeld om de 26 jaar voorkomt.

Aswoensdag begint verder 46 dagen voor Pasen, op Aswoensdag. Dat is het begin van de Veertigdagentijd (de zondagen worden niet meegerekend). De Paastijd duurt tot Pinksteren, dat 'vijftigste dag' betekent. Deze valt dus vijftig dagen na Pasen en tien dagen na Hemelvaart.

3. Het kerkelijk jaar is onderverdeeld in verschillende kleuren, wat betekent de paarse kleur die in de tijd voor Pasen in de liturgie gedragen wordt?
- 0 Het staat symbool voor soberheid en inkeer
 - 0 Het staat symbool voor de geest
 - 0 Het staat symbool voor verwachting
 - 0 Het staat symbool voor zuiverheid

In de kerkelijke liturgie kennen we vier liturgische kleuren. Wit is de kleur van feest (zoals Kerstmis, Pasen, doopviering en huwelijksviering), Rood is de kleur van de martelaren en van de H. Geest/Pinksteren. Groen is de kleur van de tijd door het jaar en paars is de kleur van de verwachting. Deze wordt gedragen in de tijd voor Kerstmis (Advent) en de tijd voor Pasen (veertigdagentijd). Ook bij uitvaarten wordt bij voorkeur Paars gedragen.

4. Wat wordt er op Palmzondag gevierd?
- 0 Dat Jezus verraden wordt
 - 0 Dat de mensen Jezus welkom heten in Jeruzalem
 - 0 Dat de palmtakken na de winter weer uitkomen
 - 0 Dat dan de palmtakken geplukt mogen worden

Antwoord:

Palmzondag is het begin van de Goede Week, waarin de laatste dagen van Jezus leven worden herdacht, samen met zijn dood en verrijzenis. Nadat Jezus de langste tijd van zijn optreden heeft doorgebracht in het noorden van wat nu Israël is (rond het meer van Gallilea), trekt Jezus vlak voor zijn dood naar de (ook godsdienstige) hoofdstad Jeruzalem. Volgens de verhalen wordt Jezus door een enthousiaste menigte in Jeruzalem verwelkomd. Voor Jezus, die op een ezel Jeruzalem binnenkomt, leggen mensen hun mantels op straat en ze wuiven met Palmtakken. Maar de dreiging van zijn dood is in die verhalen wel voelbaar.

In de kerkelijke viering van Palmzondag wordt zowel het verhaal van de intocht in Jeruzalem gelezen als ook (een gedeelte uit) het lijdensverhaal. Daardoor wordt ook duidelijk dat de intocht niet alleen een feest was, maar voor Jezus ook een belangrijke stap op weg naar zijn gevangenneming en dood.

Tijdens de liturgie van Palmzondag worden, als symbool bij de intocht, palmtakken (van buxus) gewijd. Velen nemen ze mee naar huis en hangen die takken achter een kruisbeeld. Een jaar later kunnen die takken verbrand worden en de as kan gebruikt worden in de aswoensdagviering.

5. Op Witte Donderdag eet Jezus voor het laatst met zijn vrienden. Wat betekent het voor jullie om samen te eten?
-

Een gedachte:

Eten is vaak meer dan het vullen van je maag. Als je samen met anderen eet, kan het ook een moment zijn waarop je elkaar ontmoet. Zo kan de maaltijd thuis een moment zijn waarop je er ook voor elkaar bent. Waar ieder door de dag heen zijn of haar eigen activiteiten heeft, ook als kind, kan het samen eten juist het moment zijn waarop je aandacht kunt hebben voor elkaar en voor elkaars verhalen.

6. Jezus heeft bij die maaltijd ook gezegd: ‘Doe dit, telkens opnieuw, om mij te gedenken’ (Lucas 22, 19) heeft Hij erbij gezegd. Wat roepen deze woorden bij jullie op?
-

Een gedachte:

In de Rooms Katholieke Kerk wordt het gebeuren van Witte Donderdag gezien als de dag waarop Jezus de eucharistie instelt. Met het vieren rond Brood en Wijn wordt het leven, sterven en verrijzen van Jezus aanwezig gesteld. Jezus deelt daarbij door het Brood en de Wijn zijn leven uit. In het Brood en de Wijn deelt Jezus zijn leven met ons en worden wij gevoed met zijn leven, zijn levensideaal en zijn verbondenheid met God.

7. Wanneer herdenken christenen de kruisiging en dood van Jezus?
- 0 Goede vrijdag
 - 0 Hemelvaart
 - 0 Zwarte donderdag
 - 0 Pinksteren
 - 0 Paarse woensdag

Antwoord:

De kruisiging van Jezus herdenken we op Goede Vrijdag. Volgens de verhalen is Jezus op de vrijdag voor het Joodse Paasfeest op het kruis gestorven, rond drie uur in de middag. Op deze dag wordt in de kerkelijke liturgie het hele lijdensverhaal van Jezus gelezen en wordt ook voor alle mensen gebeden die in onze tijd gebukt gaan onder ondragelijk geweld. In vele kerken wordt ook rond de tijd van 15.00 uur de Kruisweg gelopen en bemediteerd: de 14 afbeeldingen waarop de kruisweg van Jezus wordt afgebeeld, vanaf zijn gevangenneming tot aan zijn graflegging.

8. De kruisiging van Jezus doet ons denken aan:

.....

Een gedachte:

Jezus kruisiging is niet uniek. In de tijd van Jezus werden vele misdadigers gekruisigd. In zijn tijd gold de kruisiging als één van de meeste pijnlijke en vernederende manieren van de marteldood. De kruisiging van Jezus is wel uniek in de zin dat Jezus tot op het kruis trouw bleef aan zijn idealen en zijn geloof dat ieder mens de moeite waard is en gezien moet worden. Doordat Jezus opkwam voor het die vaak, ook in religieuze zin, ongezien en ongekend werden, was hij een bedreiging, zowel voor de religieuze elite van zijn tijd als voor de Romeinse machthebbers in het land. In zijn doen en laten liet Jezus ook zien wie God voor Hem was: als degene die juist oog heeft voor het ongeziene en het kwetsbare. Denken aan de kruisdood van Jezus kan ons ook aanzetten om oog te krijgen voor allen die ook in onze tijd niet gezien worden of gebukt gaan onder geweld en miskennis.

9. Wat vieren de christenen met Pasen?

- 0 De geboorte van Jezus
- 0 De verrijzenis van Jezus
- 0 Het laatste avondmaal

Antwoord:

Met Pasen vieren Christenen de verrijzenis van Jezus uit het graf. En dat is meer dan dat het lichaam van Jezus is opgestaan. Het is ook de ervaring van de leerlingen van Jezus dat Jezus' verhaal met de mensen niet is opgehouden met zijn dood. Met vallen en opstaan ontdekten de leerlingen dat zijn boodschap in hen zelf verder ging. In het verder vertellen van het verhaal van Jezus, in het opkomen voor gekwetste mensen en ook in het delen van brood en wijn ervoeren en ervaren zijn leerlingen dat Jezus onder hen aanwezig is.

10. Voor ons is de belangrijkste betekenis van Pasen:

.....

11. Wat is de betekenis van de pauselijke zegen "Urbi et Orbi"?

- 0 Zoals de vader mij heeft uitgezonden, zo zend ik jullie uit
- 0 Zalig Pasen
- 0 (Zegen voor) de stad en voor de wereld
- 0 Ga in vrede
- 0 Voor de armen en de rijken
- 0 Bedankt voor de bloemen!

Antwoord:

Met Pasen (en ook met Kerstmis) spreekt de Paus op eerste paasdag rond 12.00 uur de pauselijke zegen 'Urbi et Orbi' uit. Letterlijk betekenen die woorden 'Stad en Wereld'. Met die zegen zegent de Paul ons allen. Op de televisie wordt die zegen altijd uitgezonden. Die zegen heeft met Pasen een klein Nederlands tintje, vanwege de Nederlandse bloemen op het St. Pietersplein.

12. Met Pasen staat de haan symbool voor:
- 0 de bevruchter van de eieren
 - 0 het aankondigen van de Nieuwe dag
 - 0 degene die de baas wil spelen
 - 0 zoals Jezus als eerste opstond uit het graf zo loopt ook de haan altijd voorop
 - 0 het dier met de vele kleuren van de regenboog

Antwoord:

In de eerste eeuwen van het Christendom vierde men Pasen met een lange nachtelijke viering van de zaterdag tot de zondag. In de nacht werd dan vooral het lijden van Jezus herdacht en werden ook de nieuwe christenen gedoopt. Het aanbreken van de nieuwe morgen was dan het omslagpunt: het teken van de verrijzenis van Jezus. Het meest tastbare teken van het aanbreken van de nieuwe dag was het eerste gekraai van de haan. Dat werd gezien als het moment van aanbreken van de nieuwe dag: de dag van de opstanding en het nieuwe leven.

13. Hoelang duurt Pasen?
- 0 2 dagen
 - 0 8 dagen
 - 0 40 dagen
 - 0 50 dagen

Antwoord:

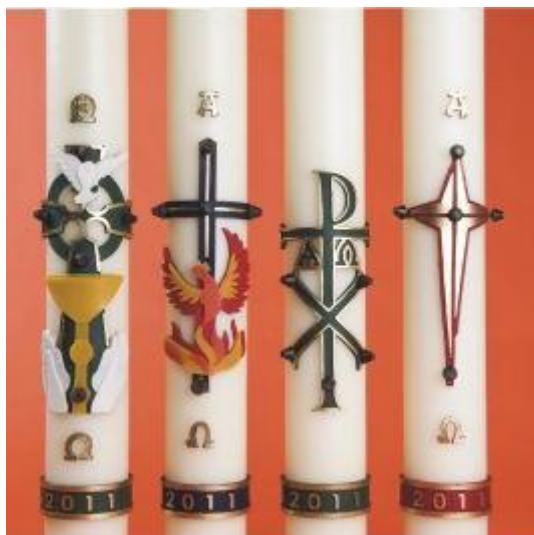
Vaak spreken we van 1^e en 2^e Paasdag. Toch duurt Pasen veel langer: tot aan Pinksteren (betekenis: vijftigste dag). Eigenlijk sluiten we in de kerk met Pinksteren pas het Paasfeest af. Pinksteren is daarbij het feest van het ontvangen van de Heilige Geest. Met Pinksteren durven de leerlingen van Jezus pas echt voor hun Jezusgeloof uit te komen, zij voelen de kracht van de Heilige Geest om in woord en daad verder te gaan met dat verhaal van Jezus. Dat Pasen 50 dagen duurt laat ook zien dat dat geloof in een God die sterker is dan de dood niet zomaar iets is. Daar heb je tijd voor nodig, daar hadden Jezus' directe leerlingen ook tijd voor nodig. Ook ons wordt die tijd (symbolisch) elk jaar weer geboden: 50 dagen lang.

15. Waarom wordt in de Paaswake de Paaskaars aangestoken?
- 0 De Paaskaars brand altijd, dus zeker in de Paaswake
 - 0 Vroeger had men geen elektrisch licht, dus stak men met Pasen kaarsen aan
 - 0 Als teken dat het nieuwe licht, Jezus, uit de dood is opgestaan
 - 0 Om te weten in welk jaar we leven

Antwoord:

Zoals al bij een eerdere vraag gezegd, vierde men in de eerste eeuwen Pasen bij het aanbreken van de Nieuwe Dag. Pasen is dan ook het feest van het nieuwe licht. In onze tijd begint de Paasviering met de Paaswake. Als het goed is wordt deze ook in het donker gevierd. Aan het begin van de Paaswake is het ook in de kerk zo donker mogelijk. We leven nog in de duisternis van Goede Vrijdag, dood lijkt het laatste woord te hebben. Totdat met het aansteken van de Paaskaars het eerst Licht de kerk in gebracht wordt. Het duister heeft niet het laatste woord, maar Gods licht, het verhaal van Jezus dat, hoe dan ook, verder gaat en het duister verbreekt. Daarom is de Paaskaars het teken van het nieuwe licht. En vanuit het licht van de Paaskaars worden de andere lichten in de kerk aangestoken. Een licht dat verder een heel jaar met ons mee mag gaan. In de vijftig dagen van de Paastijd, maar ook bij andere belangrijke vieringen in de kerk (zoals bij doop, huwelijk en uitvaart) brandt de Paaskaars als teken dat de God van alle leven als een licht met ons meetrekt, ons hele leven door.

15. Op de Paaskaars is vaak veel symboliek te vinden. Zoek aan de hand van de afbeelding welke symboliek de Paaskaars kent en geef aan wat de symbolen betekenen:

.....

Enkele gedachten:

De Paaskaars is een kaars met een rijke symboliek. Een Paaskaars is te herkennen aan drie vaste symbolen:

x Centraal op de kaars in een kruis te vinden. Deze duidt de kruisdood van Jezus aan. Door de dood heen heeft Hij het leven gevonden. Op dat kruis worden tijdens de Paaswake vijf wierookkorrels aangebracht. Deze staan voor de vijf wonden van Jezus' kruisdood: in de beide handen en voeten en in zijn zijde.

x Op het kruis staat ook het jaartal waarop Pasen gevierd is. Dit jaar wordt dat dus 2011. In ons

concrete leven mogen we vieren dat God onder ons aanwezig wil zijn, als een licht dat voor ons uitgaat.

x Ook staan altijd de Griekse letters A (Alfa) en Ω (Omega) op de kaars afgebeeld. We leven dan wel in 2011, maar we mogen ook weten dat we staan binnen de geschiedenis. De eerste en de laatste letters van het Griekse Alfabet symboliseren het begin en het einde van de wereld en de tijd aan. Wij staan tussen dat begin en einde in, en mogen daarin God aanwezigheid in ons midden ervaren.

Naast deze vaste symbolen kunnen Paaskaarsen nog versierd worden met andere symboliek. Zo is op de meest linkse kaars een afbeelding van een duif opgenomen, symbool voor de Heilige Geest. Daaronder is een kelk te zien, die doet denken aan de eucharistie. Naast de kelk zijn twee figuren te zien. Dat zouden de Emmaüsgangers kunnen zijn (die, weglappende uit Jeruzalem, waar Jezus is gestorven, gaan ervaren dat Jezus in hun midden loopt en hen nieuw de weg wijst.).

Op de kaars tweede van links staat de figuur van de 'Feniks' afgebeeld. Deze mythische vogel zou sterven door het vuur, maar verrijzen uit zijn eigen as. Deze figuur staat symbool voor de verrijzenis.

De derde kaars van links heeft nog twee letters: de P die verwijst naar het Latijnse woord 'Pax'- vrede en de letter X die verwijst naar Jezus Christus. Samen vormen ze de wens: 'De vrede van Christus'.

HH. Franciscus en Clara parochie

pastor Wim Vroom